

COA**Centraal Orgaan opvang asielzoekers**

Postbus 3023, 2500 GE DEN HAAG

College B&W gemeente Boxmeer

Postbus 450

5830 JX Boxmeer

Rijnstraat 8,

2515 XP DEN HAAG

telefoon 088-7157306

postadres Postbus 3023

2500 GE DEN HAAG

GEMEENTE BOXMEER

zaak nr.:

Ingek.: **26 MEI 2021**

reg.nr.:

afd:

Datum	25 mei 2021	inlichtingen bij	Judith van der Laar (regiomanager Midden-Zuid en Zuid, amv-opvang)
Onderwerp	Brief n.a.v. bestuurlijk overleg gemeente Boxmeer en COA, d.d. 12 april 2021	Telefoon	
ons kenmerk	21u.000418	e-mail	judithvanderlaar@coa.nl
uw brief		aanvullende informatie bijlage(n)	

Geacht college,

Op maandag 12 april vond er bestuurlijk overleg plaats tussen een deel van uw college (burgemeester dhr. Van Soest en wethouder mw. Hendriks - van Haren) en het bestuur en regiomanagement Zuid van het COA (bestuurslid dhr. Kapteijns, en regiomanagers mw. Van der Laar (amv-opvang) en dhr. Slinkert (reguliere opvang)). Tijdens dit constructieve overleg is er met name gesproken over de actuele situatie rondom azc Overloon. De volgende onderwerpen kwamen aan bod: (1) de door uw college per direct gevraagde afbouw van de aanwezige amv-opvang; (2) de opvang van zogenaamde 'veilige landers'; (3) de opvang en huisvesting van aan Boxmeer gekoppelde vergunninghouders. Wij gaan hieronder uitgebreider en specifiek in op deze drie onderwerpen. Eerst kijken we graag even terug naar de afgelopen periode.

Opvang asielzoekers sinds 2014 op azc Overloon

Sinds 2014 is azc Overloon in de gemeente Boxmeer gevestigd, en vanaf maart 2017 worden er - met een korte onderbreking in mei 2018 - op het azc ook alleenstaande, minderjarige vreemdelingen (amv) opgevangen. Onder de inwoners, ondernemers en ook in de lokale politiek is er altijd een behoorlijk groot en breed draagvlak geweest voor de opvang van asielzoekers in uw gemeente.

Correspondentie uitsluitend
aan het postadres met
vermelding van de datum en
het kenmerk van deze brief

COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers

De vele vrijwilligers uit de gemeente die actief zijn op en betrokken zijn bij het azc zijn hier een goed en duidelijk voorbeeld van. Wij waarderen dit draagvlak en deze betrokkenheid, en zijn de gemeente Boxmeer hier erkentelijk voor. Ook in ons gesprek hebben wij uw betrokkenheid gezien bij de opgave van Nederland om mensen op te vangen die hebben moeten vluchten uit hun land van herkomst.

U geeft in uw brief van 30 maart jl., en gaf tijdens ons overleg, aan dat door overlast en een aantal criminele incidenten het draagvlak voor de amv-opvang in uw gemeente de afgelopen periode flink is aangetast. Er zijn zorgen om de veiligheid en de openbare orde, en het gevoel van onveiligheid onder een deel van de bevolking in de kernen Overloon en Stevensbeek is toegenomen. Wij begrijpen deze zorgen zeer goed. Ook onze medewerkers en bewoners worden op azc Overloon en diverse andere azc-locaties in het land helaas geconfronteerd met een (zeer) kleine groep bewoners die overlast veroorzaakt en criminele feiten pleegt. Wij keuren dit gedrag ten zeerste af. Er is ons alles aan gelegen dit stevig aan te pakken. Het COA is serieus en intensief met deze problematiek bezig, in nauwe samenwerking met uw gemeente en een groot aantal betrokken organisaties (Politie, OM, Ministerie van JenV en OV-bedrijven). De aanstelling van drie ketenmariniers bijna twee jaar geleden, een vierde ketenmarinier sinds september vorig jaar en de inzet van het brede pakket aan maatregelen uit de Toolbox 'Aanpak overlastgevende en/of criminele asielzoekers' zijn hier duidelijke voorbeelden van.

Pakket maatregelen

Met u zijn wij in het (recente) verleden in goed overleg tot een breed pakket aan maatregelen gekomen om overlast in de gemeente Boxmeer tegen te gaan. In (de bijlage bij) onze brief van 18 januari jl. staat een overzicht van de getroffen maatregelen en initiatieven. Voorbeelden zijn: uitvoeren leeftijdsschouw amv, inzet van de PON-pilot bij NIDOS, opleggen taakstraffen, mogelijkheid tot overplaatsing naar de handhavings- en toezichtlocatie (htl) in Hoogeveen, extra ondersteuning voor amv-locaties (via bijv. intercultural mediators en straatcoaches), TopX-aanpak, LKO/Lokaal Keten Overleg (LKO) en Breed Ketenoeverleg.

De eerste resultaten hiervan zijn zichtbaar, maar we constateren ook dat we er nog niet zijn en dat we hier vol op in moeten blijven zetten. In haar brief van 16 maart jl. geeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, mw. Broekers-Knol, daarom een overzicht van de recente intensivering van de diverse maatregelen die zij met de ketenmariniers en het COA heeft besproken, naar aanleiding van de aanhoudende overlast in Boxmeer.

1). Afbouw amv-opvang op azc Overloon

In uw brief van 30 maart jl. en tijdens het bestuurlijke overleg op 12 april jl. heeft uw college ons gevraagd om per direct te stoppen met de amv-opvang op azc Overloon. Hoewel wij deze wens betreuren, willen wij hier zoveel als mogelijk aan tegemoet komen, en nemen u graag mee in de haalbaarheid.

- In de door de gemeente Boxmeer en het COA afgesloten Bestuursovereenkomst is er plaats voor 50 amv. Om aan uw verzoek tegemoet te komen, zijn wij op 12 april jl. direct gestopt met de instroom van nieuwe amv, waardoor direct een daling van de bezetting is gerealiseerd.
- De afgelopen maanden zijn we stevig aan de slag geweest om in het hele land voldoende opvangcapaciteit te realiseren, ook voor amv. Deze zoektocht loopt moeizaam en minder

COA

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

voorspoedig dan gewenst. Tegelijkertijd neemt de instroom van amv de laatste maanden weer behoorlijk toe.

- Als gevolg hiervan zitten alle amv-opvanglocaties in het land vol en hebben we vanwege tekort aan capaciteit op onze amv-procesopvanglocaties (zoals in Overloon) zelfs jongeren versneld moeten doorplaatsen naar kleinschaligere woonvoorzieningen die eigenlijk bedoeld zijn voor andere jongeren. De grenzen hiervan hebben we echter ook bereikt. Dat betekent dat wij elke huidige amv-opvangplek in Nederland op dit moment hard nodig hebben. Daaruit vloeit voort dat wij de huidige amv-opvang op azc Overloon vooralsnog niet verder af kunnen bouwen.
- Hiermee doen wij u desondanks een handreiking door voorlopig 10 amv-plaatsen niet op te vullen in Overloon zolang de landelijke bezetting dat toestaat, om te voorkomen dat we jongeren op straat moeten zetten.

Natuurlijk is dit niet volledig het door u gewenste resultaat. Tegelijkertijd staan wij voor het uitvoeren van de uitdagende opdracht die wij als nationale opvang-organisatie binnen Nederland hebben. Wij hebben de verantwoordelijkheid om ook alleenstaande jongeren die in Nederland asiel aanvragen een onderkomen en begeleiding te bieden. Wij kunnen het ons niet veroorloven, noch als organisatie noch als samenleving, om deze jongeren de rug toe te keren en al helemaal niet op straat te zetten omdat we geen plek voor hen hebben. Zeker niet na alles wat ze hebben meegemaakt in hun land van herkomst en hun – vaak gevaarlijke en ingrijpende – reis naar Nederland. De menselijk maat, die momenteel volop in de maatschappelijke discussie wordt aangehaald, geldt ook voor hen.

Uiteraard spannen wij ons - samen met onze netwerkpartners - tot het uiterste in om deze opvang zonder noemenswaardige overlast te laten plaatsvinden. Zodra wij ruimte hebben in de amv-opvangcapaciteit in het land, laten wij dit zo spoedig mogelijk aan u weten. Zodat wij de amv-opvang in Overloon in zorgvuldigheid verder kunnen afschalen.

2). Opvang van veilige landers op azc Overloon waar mogelijk afbouwen

Op 12 april jl. is in het bestuurlijk overleg ook gesproken over de opvang van zgn. 'veilige landers' op azc Overloon. Wij hebben reeds een maatregel getroffen die het aantal veilige landers op onze azc's, zoals in Overloon, omlaag brengt. Sinds september 2020 heeft het COA de pilot sobere opvang voor Spoor 2 asielzoekers¹ ingericht op twee asielzoekerscentra elders in het land. Wij merken dat deze gerichte wijze van opvang steeds meer zijn vruchten begint af te werpen, en onze strategie ondersteunt om asielzoekers uit Spoor 2 niet langer op te vangen op de reguliere azc-locaties in het land. De asielketen spant zich er nu voor in om zo snel mogelijk geen nieuwe asielzoekers uit Spoor 2 toe te laten tot de reguliere opvang. Overigens vormen kwetsbare Spoor 2 asielzoekers daarbij een uitzondering.

¹ Veilig land of legaal verblijf in een ander EU-land. Evident kansarme asielaanvragen kunnen snel worden behandeld en afgewezen voor asielzoekers afkomstig uit een veilig land van herkomst of die al elders in de Europese Unie bescherming hebben: 'veilige landers'. Deze vreemdelingen gaan niet de AA-procedure in.

COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Wij hopen dat dit tegemoet komt aan uw verzoek, en dat u begrip heeft voor het feit dat het COA de wettelijke taak heeft om alle asielzoekers op een goede manier op te vangen.

Zoals op 12 april jl. is aangegeven, is toegezegd dat er op azc Overloon voortaan helemaal geen veilige landers meer opgevangen zullen worden voor het COA helaas geen optie. Dat heeft er mee te maken dat het letterlijk uitsluiten van mensen op basis van hun nationaliteit, ongeacht hun individuele en persoonlijke situatie, wettelijk niet is toegestaan. Op de tweede plaats past een 'landenbeleid' niet op het beleid van het COA, waarbij een gebalanceerde landelijke spreiding van asielzoekers bij de plaatsing op onze asielzoekerscentra belangrijk is. Tenslotte hebben ook asielzoekers uit veilige landen wettelijk recht op opvang in Nederland; en krijgen sommigen van hen op basis van hun individuele situatie ook een verblijfsvergunning. Slechts een zeer klein deel van de veilige landers zorgt voor overlast; de groep als geheel is zeer divers. Zo zitten in deze groep ook gezinnen, mensen die vanwege geloof, geaardheid of beroep (bijvoorbeeld journalist) gevlucht zijn, alleenstaande vrouwen en mensen die vanwege hun politieke activiteiten moesten vluchten. Zoals staatssecretaris mw. Broekers-Knol bij een soortgelijk verzoek elders in het land al zei: "Dat (het niet meer instromen van veilige landers) kan ik niet toezeggen. Ik kan wel toezeggen dat we de overlast echt heel stevig en serieus aanpakken". En dat is exact wat we momenteel aan het doen zijn in Overloon en Boxmeer, met de hiervoor aangegeven aanpak.

3). Streven naar plaatsing (op azc Overloon) van méér aan de gemeente Boxmeer gekoppelde vergunninghouders

Met het versneld afhandelen door de IND van de aanvragen van Spoor 2 asielzoekers en de meer gerichte opvang van deze groep op separate, sobere azc-locaties, ontstaat er ook meer ruimte op azc Overloon voor de opvang van vergunninghouders die specifiek gekoppeld zijn aan de gemeente Boxmeer. Zij kunnen dan tijdens hun tijdelijke verblijf op azc Overloon - in afwachting van de toewijzing van een (huur)woning in Boxmeer - al gericht werken aan hun integratie- en participatieproces en het opbouwen van een breder en relevant netwerk in de gemeente Boxmeer. Wij zetten ons in om deze groep op het azc Overloon te vergroten.

Met bovenstaande drie punten hebben wij getracht - binnen de bestaande wet- en regelgeving, de opdracht vanuit het Rijk en onze landelijke verantwoordelijkheid - maximaal tegemoet te komen aan uw verzoeken. Ik hoop dat dit ook voldoende basis biedt voor onze gesprekken in de aankomende maanden inzake de verlenging van de bestuursovereenkomst. Mocht er bij u behoefte zijn aan een nadere of meer specifieke toelichting, dan zijn wij hier uiteraard graag toe bereid. Zoals eerder aangeboden, is ook het (volledige) COA-bestuur van harte bereid in gesprek te gaan met uw college. Wij komen desgewenst graag naar Boxmeer toe en ook bent u meer dan welkom op ons hoofdkantoor in Den Haag, indien u daar prijs op stelt.

Hoogachtend,
Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Joel Kapteijns
Lid van het bestuur / plv. bestuursvoorzitter